

Inleiding

Voor het CDJA was 1995 een wat onwennig jaar. Ook wij moesten wennen aan het feit dat het CDA niet meer in de regering zit en wij dus niet meer de jongerenorganisatie van een regeringspartij zijn. Dat scheelt aanzienlijk, bijv. in publiciteit. Daarnaast waren we flink bezig met het ombouwen van de organisatie tot een organisatie die flexibel genoeg is om als projectorganisatie te kunnen functioneren. Dat vergt tijd en energie. Aan het eind van 1995 mochten we echter constateren dat we goed op koers liggen en dat de organisatie de veerkracht heeft getoond om krachtig op nieuwe ontwikkelingen in te kunnen spelen. Hopelijk leidt dat ertoe dat het CDJA zich weer snel, met een aan de ontwikkelingen aangepaste organisatie, op de inhoud kan storten, want daar is het jonge christen-democraten toch ook om te doen!

Taken, doelstellingen en ledenaantallen

De doelstelling van het Christen Democratisch Jongeren Appèl is tweeledig. Enerzijds probeert het CDJA jongeren bij de christen-democratie te betrekken door voorlichting en vorming. Anderzijds stelt het CDJA zich het meedenken en kritisch volgen van de christen-democratie en die van het CDA in het bijzonder ten doel. Het is de taak van het CDJA om zijn doelstellingen in concrete activiteiten om te zetten. Ook in 1995 zijn velen daar weer volop mee bezig geweest, zowel op landelijk, provinciaal als lokaal niveau. De meeste activiteiten die op landelijk niveau werden georganiseerd stonden overzichtelijk gepubliceerd in het Draaiboek 1995.

Het ledental van het CDJA was ook in 1995 een topic. Na de succesvolle ledenwerf-campagne van 1994 kwam het er in 1995 op aan of we, samen met de andere politieke jongerenorganisaties, voldoende leden hadden om het subsidiebudget van het ministerie van VWS vast te houden. In het najaar van 1995 moesten alle politieke jongerenorganisaties, middels een accountantsverklaring, hun daadwerkelijke ledenaantallen tonen. Als CDJA kwamen we daar, met ruim 2.300 leden van 26 jaar of jonger, goed uit. Of dat ook voor de andere politieke jongerenorganisaties gold, was aan het einde van het jaar nog niet helemaal duidelijk. Wel heerste er grote zorg over de toekomstige financiële middelen van het CDJA. Aan het eind van het jaar kon het CDJA echter vertrouwen op zo'n 3.000 leden.

Het CDJA door 1995 heen!

* Algemeen Ledenvergadering.

De Algemene Ledenvergadering werd in 1995 gehouden op zaterdag 13 mei te Den Bosch. Het ochtendgedeelte van de ALV stond in het teken van een aantal

huishoudelijke zaken. Zo werden er nieuwe AB-leden benoemd en werd een voorstel tot wijziging van de contributie aangenomen. Tevens was er 's ochtends een politiek gedeelte, waarin Jack de Vries de ledenvergadering toesprak en de ALV resoluties aannam inzake studiefinanciering, de pil in het ziekenfondspakket, herkenbaarheid van het CDA en orgaandonatie. Een resolutie inzake fietsbeleid werd ingetrokken na de toezegging dat de najaarsraad een apart raadsstuk aan dit onderwerp zou wijden. Het middagedeelte van de ALV stond in het teken van het jaarthema "Schipperen met Ruimte". Er vond een ARENA-discussie plaats tussen A. Rinnooy Kan (voorzitter VNO/NCW) en B. van Ojik (voorzitter Milieudefensie). De discussie stond onder leiding van Jan Lintsen. Daarnaast was er een videopresentatie over Ruimtelijke Ordening en presenteerde bijna alle provincies hun mooiste en herkenbaarste stukje grond aan de hand van een gedicht, zichtbaar gemaakt d.m.v. dia's.

Aan het einde van de ALV hield het CDA Tweede-Kamerlid Jaap de Hoop Scheffer een rede tot de ALV over het CDA-standpunt inzake asiel-/vreemdelingenbeleid.

Projectfinanciering.

1995 Was het jaar waarin het CDJA voor het eerst daadwerkelijk werd geconfronteerd met de uitvoering van projecten, in het kader van de door het ministerie van VWS opgelegde projectfinanciering. Aan de eind 1994 door VWS goedgekeurde projecten werd in 1995 uitvoering gegeven door een viertal projectgroepen. Het eerste project betrof het project "Jongeren en Vluchtelingen". Dit project probeert jongeren, via een multimedia-programma, inzicht te geven in de procedure die een asielzoeker moet doorlopen om toegelaten te worden tot Nederland. Het programma werd officieel in gebruik genomen door staatssecretaris Schmitz van Justitie. Eind 1995 was de projectgroep nog volop bezig jongeren het programma te laten volgen. Het tweede project is het "Participatieonderzoek". Dit project richt zich op scholieren in de bovenbouw van MAVO, HAVO en VWO en wil de maatschappelijke betrokkenheid van deze jongeren vergroten. Voor de uitvoering van het onderzoek zijn veel scholen aangeschreven en uiteindelijk doen zo'n 5.000 leerlingen, verspreid over het gehele land, mee. Ook dit project wordt gehouden met behulp van een multimedia-programma, waarbij jongeren vragen en informatie over de verschillende thema's krijgen voorgelegd. Het project bevat in totaal 3 programma's, over drie verschillende thema's. Na een proefprogramma is het eerste programma over 'verslaving' in het najaar van 1995 gehouden. Het tweede programma over 'vrede & veiligheid' gaat begin 1996 van start.

Het derde project is het project "asielbeleid". Met behulp van dit project probeert het CDJA een duidelijke visie op het thema 'asielbeleid' te ontwikkelen. De projectgroep heeft hiervoor met verschillende mensen gesproken en ook excursies naar opvangcentra georganiseerd. Eind 1995 bevond dit project zich in een afrondend stadium.

Het vierde project betrof het project "Schipperen met Ruimte", oftewel het jaarthema voor 1995. De jaarthema-commissie heeft zich dan ook met de uitvoering van dit project beziggehouden. Meer hierover staat in het verslag van de jaarthema-commissie. Naast deze specifieke VWS-projecten is binnen het CDJA zelf ook aan projectfinanciering gedaan. Zo zijn in 1995 alle commissies met projectfinanciering gaan werken en zullen in 1996 de provincies volgen. Na enige opstartproblemen mag geconstateerd worden dat het CDJA zich snel aanpast aan de veranderende omstandigheden en dat we

aardig op koers liggen om straks voor een belangrijk deel als projectorganisatie door te gaan. Hiermee toont het CDJA aan tijdig op nieuwe ontwikkelingen in te kunnen spelen en nieuwe uitdagingen niet uit de weg te gaan.

De CDJA-Raad.

De CDJA-Raad vergaderde in het voorjaar van 1995 over het onderwerp: "Schipperen met Ruimte". Een onderwerp dat aansloot bij het jaarthema voor 1995. Na een goede discussie over het raadsstuk konden vertegenwoordigers van kernen en provincies, alsmede leden van het Algemeen-Bestuur het raadsstuk vaststellen. Tijdens deze CDJA-Raad werd tevens besloten de Zilveren Horzel in 1995 niet uit te reiken.

De najaarsvergadering van de CDJA-Raad stond in het teken van het raadsstuk "Vrede en Veiligheid". Ook dit raadsstuk werd door de CDJA-Raad aangenomen. Daarnaast was er tijdens deze CDJA-Raad een extra raadsstuk inzake "Fietsbeleid". En hoewel de CDJA-Raad geen voorstander was van een chipbeveiligingssysteem op de fiets, alsmede het verplicht stellen van het dragen van een helm op de fiets, werd ook raadsstuk aangenomen. Buiten het aannemen van de beide raadsstukken nam de CDJA-Raad ook nog de resolutie "Leiderschap CDA" aan. Verder werd aan het einde van de vergadering afscheid genomen van Hans v.d. Velde als vice-voorzitter van de CDJA-Raad. Na vier jaar vice-voorzitterschap werd zijn plaats overgenomen door Eddy van Hijum.

Algemeen- en Dagelijks Bestuur.

Het Algemeen-Bestuur (AB) van het CDJA vergaderde in 1995 zes maal. Het AB stelde de algemene politieke beleidslijnen vast, op basis waarvan het Dagelijks-Bestuur (DB) invulling kon geven aan de dagelijkse gang van zaken. Daartoe kwam het DB zo'n veertien maal bijeen. Daarnaast werd er regelmatig in kleiner verband vergaderd of namens het DB overlegd met provinciale besturen, commissies of andere organisaties. Tevens werd door het DB de agenda voor de AB-vergaderingen voorbereid en de besluiten van het AB uitgevoerd. De samenstelling van het AB veranderde door het aftreden van enkele AB-leden op de Algemene Ledenvergadering. Danielle Visser, Nicole Hendrikx, Hugo Eekhof, Bart Lont, Ellemijn v.d. Veen, Joop Wijn en Petra Dassen- Housen verlieten het AB. Zij zijn opgevolgd door Anja Tacken, Karin van Kas, Johannes Goossen, Johannes Kooistra, Danny v.d. Ham, Anton Ederveen, Terence Vroomen. Uit het DB traden Ingeborg Stadhouders en Anja Immink en werden opgevolgd door Ciel Meewis en Martine Visser. Bij de adviserende leden van het AB werd André Lorier voorzitter van Buitenlandcommissie, Erik Snijder voorzitter van de Organisatiecommissie en Gerben Horst voorzitter van de Binnenlandcommissie. Tevens werd Matthieu Petit, als voorzitter van de Projektiencommissie, ook adviserend lid van het Algemeen-Bestuur.

Belangrijke politieke onderwerpen in 1995.

* Herkenbaar en Slagvaardig

Het eind 1994 door het CDA gepresenteerde rapport 'Herkenbaar en Slagvaardig',

over de organisatiestructuur van het CDA, moest in 1995 worden vastgesteld. Ten behoeve hiervan zijn, in samenwerking tussen leden van het Algemeen-Bestuur van het CDJA en leden van de CDJA-Raad, enkele amendementen, die voornamelijk de positie van het CDJA betroffen, op het rapport opgesteld. Enkele van deze amendementen zijn door het CDA overgenomen, maar eind 1995 was het nog steeds wachten op de implementatie van het rapport en was de situatie dus feitelijk nog onveranderd aan die van begin 1995.

* Rapport 'Nieuwe wegen, vaste waarden'

Eind 1995 presenteerde het Strategisch Beraad van het CDA haar rapport 'Nieuwe wegen, vaste waarden', dat een inhoudelijke verkenning wil geven voor de komende vijftien jaar. Het CDJA is verheugd over de inhoud van het rapport, maar heeft wel een aantal kritische opmerkingen bij het rapport gemaakt. Deze opmerkingen werden eind 1995 verwerkt in een officiële reactie van het CDJA en zullen voor het CDJA leidraad zijn bij de discussie die in 1996 over het rapport volgt.

Een greep uit de door het AB vastgestelde notities:

Wapenhandel

In deze notitie spreekt het CDJA zich uit voor een betere controle op de wapenhandel. Hiertoe dient een wapenhandelregister onder registratie van de VN opgezet te worden. Op geconstateerd misbruik van wapens door landen dienen in VN-verband sancties te worden getroffen. In de notitie wordt tevens gepleit voor het verlengen van het non-proliferatieverdrag. Landen die het verdrag niet ondertekenen moeten via sancties onder druk worden gezet. Verder meent het AB dat landen in Midden- en Oost-Europa geholpen moeten worden bij de overgang van militaire naar civiele productie (conversie).

Europese Grondwet

In de notitie "De Europese Unie en een Grondwet..." pleit het CDJA voor de invoering van een Europese Grondwet (EGw). Deze Grondwet kan een bijdrage leveren aan de doorzichtigheid van de Europese Unie (EU) en een nadere invulling geven aan het Europees burgerschap. De EGw dient wel een duidelijke structuur te bevatten, waarin alleen de hoofdzaken staan. Tevens dient de EGw een ondersteuning te bieden aan de vorming van een federale EU. Ter versterking van de rechtskracht van de EGw is het CDJA van mening dat voor invoering van de EGw het principe van dubbele legitimiteit moet gelden. Dat wil zeggen dat de EGw zowel moet worden goedgekeurd door het Europees Parlement, als door de parlementen van de nationale lid-staten.

Akkerbouw

In de notitie Akkerbouw kiest het Algemeen-Bestuur van het CDJA voor het principe dat we het best daar kunnen produceren waar het economisch gezien tegen eerlijke vrije prijzen mogelijk is. Daarnaast wordt in de notitie gekozen voor de hectaretoeslag als ondersteuning naar boeren om hun strategische zelfvoorziening te behouden. Ook kan de hectaretoeslag als vergoeding dienen aan boeren, die op vrijwillige basis en voor de lange termijn gronden afstoten ten behoeve van landschaps- en natuurbeheer.

Tot slot kiest het CDJA voor het vervallen van de prijssteun, na beëindiging van een tijdelijke compensatieregeling. De producent moet dan wel in aanmerking blijven komen voor blijvende hectaretoeslagen met tegenprestatie.

Herijking Buitenlandsbeleid

Ten behoeve van de discussie die de Regering in het regeerakkoord had aangekondigd over de herijking van het buitenlandsbeleid is door de Buitenlandcommissie een notitie opgesteld die de visie van het CDJA hierop weergeeft. Alvorens de notitie vast te stellen heeft het AB de Buco de opdracht gegeven de notitie te bespreken met een aantal maatschappelijke organisaties op buitenlands terrein. Nadat de Buco dit gedaan had en, n.a.v. de gesprekken, de notitie nog enigszins aangepast had, heeft het AB de notitie vastgesteld.

Notitie Tweede Fase Voortgezet Onderwijs

In deze notitie pleit het CDJA voor de invoering van de vier doorstroomprofielen voor het voortgezet onderwijs en voor een versterking van het karakter van HAVO en VWO. Tevens pleit het CDJA in deze notitie voor het invoeren van studiebelastingen voor leerlingen in het voortgezet onderwijs, analoog aan de SBU's in het hoger onderwijs.

Notitie regiovorming in BON-gebieden

Na jaren discussiëren is het het CDJA gelukt een standpunt in te nemen over de regiovorming, d.w.z. de invoering van een aantal stadsprovincies. Hierbij is uiteraard rekening gehouden met de gevoelens van de burgers van Rotterdam en Amsterdam, zoals zij dat eerder dit jaar kenbaar maakte in een referendum. Het CDJA pleit in de notitie voor de invoering van zeven provincies-nieuwe-stijl met een grote bestuurlijke slagkracht. Amsterdam en Rotterdam moeten ongedeeld opgaan in een nieuwe stadsprovincie. Wel bestaat de mogelijkheid om later, indien gewenst, alsnog te besluiten de beide steden op te splitsen.

Notitie Universitair Bestuur

In deze notitie spreekt het CDJA zich uit over de bestuursstructuur van universiteiten. Volgens het CDJA is er geen behoefte aan het instellen van een Raad van Toezicht op universiteiten, zoals minister Ritzen voorgesteld heeft, en kunnen de problemen op een universiteit het best aangepakt worden door per faculteit een faculteitsdirecteur aan te stellen. Het CDJA pleit verder in de notitie voor handhaving van de Universiteitsraad in de huidige samenstelling, maar leden van een Universiteitsraad zouden, evenals leden van een Faculteitsraad of Faculteitsbestuur, wel een verplichte scholing moeten ondergaan, om de kwaliteit van deze besturen te vergroten. Om studenten bij verkiezingen voor de Universiteits- en Faculteitsraad te laten weten waar ze voor kiezen moet er meer en permanente voorlichting worden gegeven aan studenten.

Relatie CDA/CDJA

De contacten met het CDA worden behartigd via de CDJA-vertegenwoordigers in het dagelijks- en partijbestuur. Ook in de partijraad hebben veel CDJA-ers een werkzaam

aandeel. Via het landelijk secretariaat en vertegenwoordigers in besturen en commissies onderhoudt het CDJA contacten met de redactie van CD/Actueel en de CDA-krant, het Intercultureel beraad (ICB), het Steenkampinstituut, de Stichtingsraad van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA, de commissie Buitenland van het CDA en de bijbehorende werkgroepen.

Ook op provinciaal- en lokaal niveau vertegenwoordigden veel leden het CDJA in het CDA.

Ook dit jaar werden er weer een aantal CDJA-ers tot de CDA-Kaderschool toegelaten en hebben een aantal leden de lopende leergang met succes afgesloten.

Tevens heeft CDA vice-voorzitter, en afgevaardigde namens het CDA naar het AB van het CDJA, mevr. T. Ladders enkele AB-vergaderingen bezocht en is met haar uitvoerig gesproken over actuele partij-politieke zaken. Op de vergadering van het Algemeen-Bestuur van 29 en 30 september jl. werd ook uitgebreid gesproken met het CDA Tweede-Kamerlid Wim v.d. Camp. Het AB stond met hem stil bij de oppositirol van het CDA, het functioneren van de CDA Tweede-Kamerfractie en de toekomst voor de christen-democratie.

COMMISSIES

BINNENLANDCOMMISSIE

De Binnenlandcommissie (Bico) heeft in 1995 als het ware een doorstart gemaakt. Zo zijn de eerste ervaringen met de projektfinanciering opgedaan, is er een nieuwe voorzitter benoemd, en zijn de structuur en werkwijze van de Bico aangepast aan de nieuwe financieringsvorm. Continuïteit (en vooral het gebrek daaraan) liep als een rode draad door dit jaar.

De Bico is één van de zes landelijke permanente commissies van het CDJA en heeft tot taak "het bevorderen van meningsvorming en -uiting over politiek inhoudelijke vraagstukken op binnenlands terrein". Daartoe worden voor het Algemeen Bestuur standpunten in de vorm van notities voorbereid. Incidenteel adviseert de Bico ook het Dagelijks Bestuur over actuele politieke vraagstukken. Daarnaast heeft de Bico een vormende taak voor CDJA-ers door middel van haar werkgroepen, die tezamen als 'denktank' functioneren.

Met een haperende motor is de Bico 1995 binnen gevlogen. Dit uitte zich in een gemiddeld lage opkomst bij de vergaderingen, een gebrek aan activiteiten bij enkele werkgroepen en het moeilijk kunnen werven van nieuwe coördinatoren en leden voor een aantal werkgroepen. In de loop van het jaar is hier langzaam verbetering in gekomen. Een aantal Bico-leden zijn vertrokken en anderen met nieuwe ideeën hebben hun plaats ingenomen. Trudy Dijk (WVC), Henk Boes (Milieu, Energie, Verkeer en Vervoer) en Gerben Horst (Onderwijs) vertrokken als werkgroepcoördinator. De nieuwe gezichten zijn: André Aartsen (Onderwijs) en Rosalie Luiten (Milieu en Ruimtelijke Ordening). Dit jaar nam ook Rien Fraanje afscheid als voorzitter. In het najaar werd hij opgevolgd door Gerben Horst. Als nieuwe vice-voorzitter werd Maartje Stroetinga benoemd. Helaas heeft zij door omstandigheden in december haar functie weer neergelegd. Er kon toen nog geen nieuwe vice-voorzitter worden benoemd.

Dit jaar is ook de Bico geconfronteerd met de invoering van de projectfinanciering. In het vroege voorjaar hebben de werkgroepen 11 kernprojecten bij de Projectencommissie ingediend, welke ook zijn goedgekeurd. Helaas is het niet mogelijk gebleken om al deze projecten ook in 1995 af te ronden.

Naar aanleiding van de projectfinanciering en de continuïteitsproblemen van een aantal werkgroepen zijn dit jaar enkele veranderingen in de structuur en de werkwijze van de Bico doorgevoerd. De politieke actualiteit is meer aandacht gaan krijgen in de vergaderingen. Bij openvallende vacatures is externe werving ook tot de mogelijkheden gaan behoren. Het aantal werkgroepen is, na een hele lange discussie, teruggebracht van 8 naar 5. De werkgroep Doelgroepenbeleid is wegens structurele onderbezetting opgeheven. De werkgroep WVC is samengevoegd met de werkgroep Onderwijs. De beleidsterreinen van de werkgroepen Volkshuisvesting & Ruimtelijke Ordening en Milieu, Verkeer & Vervoer zijn samengebracht in de nieuwe werkgroep Milieu & Ruimtelijke Ordening. Van de overgebleven werkgroepen functioneren er twee (Justitie en Binnenlands Bestuur en Landbouw) feitelijk als projectgroepen, met de bijbehorende financieringswijze. Verder zijn in het najaar aanzetten gegeven voor meer samenwerking tussen de werkgroepen bij de voorbereiding van notities e.d.. Ditzelfde geldt voor samenwerking met werkgroepen van de Buitenlandcommissie.

In 1995 zijn de volgende notities van Bico-werkgroepen door het AB vastgesteld:

- Regiovorming in BON-gebieden (Justitie en Binnenlands Bestuur)
- Tweede Fase Voortgezet Onderwijs (Onderwijs)
- Bestuursstructuur Hoger Onderwijs (Onderwijs)
- Evolutietheorie in het eindexamen (Onderwijs)

Verschillende werkgroepen hebben dit jaar over uiteenlopende onderwerpen contact gehad met CDA-fractiecommissies. Ook zijn diverse artikelen van de werkgroepen in *Interruptie* verschenen.

BUITENLANDCOMMISSIE

Het jaarverslag van de Buitenlandcommissie (Bucu) van 1994 eindigde met: "voor 1995 staan er weer veel plannen op stapel". Naast plannen kenmerkte het jaar 1995 zich ook door vele "veranderingen". Bij de inrichting van het buitenlands beleid kwam de regering tot een herijking, waarover ook wij onze mening hebben laten horen. Binnen het CDJA hebben we na een eerste aanraking met het werken op projectbasis in 1994 deze lijn in 1995 doorgetrokken. Voor de Bucu betekende dit een aanpassing van de structuur (een soort interne herijking). Daarnaast was er zowel in de werkgroepen als in de Bucu een groot verloop van leden, waaronder een voorzitterswisseling. Ondanks de vele veranderingen, nieuwe wegen, waren er ook op het buitenlands terrein van het CDJA vaste waarden, zoals het gesprekscentrum en de EYCD.

De Bucu heeft als permanente commissie van het Algemeen Bestuur de taak om ten aanzien van vraagstukken op buitenlands terrein CDJA-standpunten voor te bereiden en deze uit te dragen. Zij onderhoudt hiervoor contacten met diverse nationale en internationale organisaties. Doel hiervan is zowel politieke beïnvloeding als het

informerende en vormen van leden van het CDJA.

In 1995 heeft de Bucu een herstructurering ondergaan. Het aantal werkgroepen is teruggebracht van zes naar vier om beter op de veranderingen te kunnen inspelen. Onder de Buitenlandcommissie functioneren de volgende vier werkgroepen:

- Europesevraagstukken: deze werkgroep is ontstaan door fusie van de twee voormalige werkgroepen Europa en Midden- en Oost-Europa
- Mensenrechten
- Ontwikkelingssamenwerking
- Vredes- en Veiligheidsvraagstukken: deze werkgroep is ontstaan door fusie van de twee voormalige werkgroepen Internationale Brandhaarden en Vrede & Veiligheid

De herijkingsdiscussie was voor de Bucu een goede aanleiding om een integrale visie op het buitenlands beleid te formuleren en zo een bijdrage te leveren aan de discussies binnen de eigen partij en in de media. Met enige bescheidenheid mogen we concluderen dat dat gelukt is. De notitie werd opgenomen in de bundel voor de CDA-herijkingsconferentie van 23 september. Daarnaast lukte het om in het dagblad *Trouw* een artikel te krijgen met onze kritiek op het Paarse beleid ten aanzien van de herijking.

Met andere politieke jongerenorganisaties organiseerde de werkgroep Mensenrechten een conferentie over de mensenrechten in Zuid-Oost Azië; aandacht werd besteed aan landen als Tibet, Birma en Indonesië waar nog steeds schendingen van deze elementaire rechten plaatsvinden. De werkgroep boog zich daarnaast over de Koerden in Turkije.

Van de andere werkgroepen kan nog kort worden vermeld dat Europa zich boog over een Europese grondwet en Europees regionaal beleid. De voormalige werkgroep Internationale Brandhaarden schreef een tweetal memo's over Rwanda/Burundi en Tsjetsjenië. De werkgroep Ontwikkelingssamenwerking richtte zich in 1995 op de uitgangspunten van ontwikkelingssamenwerking en op Europees ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.

De Bucu organiseerde in juni 1995 het Gesprekscentrum in Nederland. Het Gesprekscentrum is een meerdaagse bijeenkomst waar christen-democratische jongeren uit Noord-Europa elkaar ontmoeten. Het Gesprekscentrum bestond oorspronkelijk uit Nederland en een drietal Scandinavische landen. Sinds 1995 zijn ook de CVP-jongeren lid. Het thema dit jaar was "christen-democratie". Deelonderwerpen die aan de orde kwamen, waren normen en waarden, geloof en politiek, de Europese dimensie van christen-democratie en christen-democratie: verleden, heden en toekomst. Sprekers als Woldring, Klop, De Vries, Oostlander, Smits en Koetje maakten dat dit Gesprekscentrum voor de twintig deelnemers een zeer succesvolle activiteit was.

Het afgelopen jaar heeft het CDJA de ontwikkelingen binnen de EYCD (European Young Christian Democrats) op de voet gevolgd en beïnvloed. We participeerden in politiek bureaus en in verschillende seminars over de Intergouvernementele Conferentie, *What the Young Generation wants?* en de toekomst van de christen-democratie

in Europa. Tijdens deze activiteiten bemoeiden we ons actief met het proces tot vorming van een nieuwe Europese christen-democratische jongerenorganisatie, die meer dan voorheen het CDJA de mogelijkheid moet bieden tot beïnvloeding van de Europese politiek en politieke vorming van haar leden.

Aldus was 1995 een jaar waarin sprake was van plannen maar bovenal ook van "veranderingen". Laten we hopen dat Potgieter gelijk had toen hij schreef: "Slechts vernieuwing kan behouden, achter raakt wie stil blijft staan." Ook voor 1996 hebben we weer vele plannen en wat betreft die veranderingen: die zullen ook wel weer komen.

ORGANISATIECOMMISSIE

1995 Is voor de OC een heel druk jaar geweest. Veel persoonlijke wisselingen, de verkiezingen voor Provinciale Staten in het voorjaar en gedurende het hele jaar een discussie intern en met provincies en kernen over wat er nu eigenlijk van de OC verwacht wordt. En uiteindelijk op de valreep van het nieuwe jaar de opsplitsing in twee nieuwe commissies: Een Promotie-Commissie die zich met ledenwerving en het bemensen van landelijke activiteiten zal bezighouden en daarnaast een nieuwe Organisatie-Commissie die zich puur zal richten op ledenzorg en kernenwerk.

Het jaar begint met een discussie over de kerntaken. Een aantal mensen die al wat langer meedraaien vragen zich af of de OC wel optimaal functioneert en een aantal nieuwe mensen vraagt zich af wat er precies van hen verwacht wordt. Ondersteuning van kernen en provincies, het bemensen van landelijke activiteiten en meedoen in de landelijke verkiezingskaravaan; de OC doet het allemaal. En succesvol: karaoke en het 'paarse' blikkengooien zijn activiteiten waar het CDJA veel aandacht mee trekt. Maar ook de organisatie van de EO-jongerendag, het Flevo-Totaal Festival in Eindhoven, het bezoeken van de HBO- Universiteitsdagen overal in het land, de partijraad van het CDA, de Katholieke Jongerendag en de NJMO bijeenkomst in Utrecht stonden op het programma. Een meer dan druk jaar waar het steeds moeilijker bleek om alle taken te vervullen.

Dus wordt er besloten om te gaan praten met de 'klanten' van de OC: de kernen, de provincies en de KCP-ers. Er wordt een KCP-enquête opgezet om een indruk te krijgen van wat KCP-ers doen en verwachten van de OC en om een goed beeld te krijgen van wat er zoal gebeurt op het gebied van kernenwerk binnen het CDJA. Daarnaast wordt aan alle provincies gevraagd een plan in te dienen met een aantal concrete vraagpunten aan de OC. Het krijgen van antwoorden kost veel tijd en energie en de antwoorden blijken uiteindelijk zeer uiteenlopend te zijn. Samengevat kan dus gesteld worden dat de communicatie tussen de OC en haar 'klanten' niet altijd optimaal verloopt en dat het beeld dat men van de OC heeft niet voor iedereen hetzelfde is. Er ontstaat het idee dat de OC de afgelopen tijd misschien te ambitieus is geweest en er wordt steeds vaker de vraag gesteld of al die taken van de OC wel onder de paraplu van één commissie thuishoren.

Na de zomervakantie krijgen deze ideeën vaste vorm en wordt er besloten om met twee commissie verder te gaan. Als hierover in december besloten moet worden zijn bijna alle provincies aanwezig, en in overgrote meerderheid gaat men akkoord met de opsplitsing van de OC. Zo eindigen we het jaar met twee nieuwe commissies: de Promotie-Commissie en de Organisatie-Commissie Nieuwe Stijl. In de laatste Interrup-tie van het jaar staan advertenties waarin mensen gevraagd worden voor de nieuwe Promotie-Commissie. Voor grote daden van de nieuwe commissies is de rest van 1995 te kort.

VORMINGSCOMMISSIE

Debatteren, communiceren en evangeliseren zijn de drie kernbegrippen van het afgelopen jaar. Debatteren, oppositievoeren, spreken in het openbaar, vertaalslag christen-democratie, daar hebben we ons als vormingscommissie actief voor ingezet, zowel tijdens de cursussen op maat in het land, als tijdens de basis- en kadercursussen. De OC geeft direct de kernactiviteiten van de commissie weer. In een tiental cursussen op maat, twee basiscursussen en één kadercursus hebben we aan de zwakke kant van het CDJA gewerkt.

Communicatie met de leden en voor de leden via vooral telefonische benadering. Als commissie hebben we geprobeerd de betrokkenheid en afstemming van activiteiten te vergroten. Niet alleen communicatie extern speelde een belangrijke rol. De commissie is voor een goed functioneren van het kader en scholingswerk afhankelijk van een goede communicatie en participatie van haar leden. Daar heeft het dan ook niet aan gelegen. Met veel enthousiasme en betrokkenheid van al de leden is aan activiteiten gestalte gegeven. De opkomst van met name de cursussen op maat vielen nog wel eens tegen, maar dat is niet het enige dat telt.

Evangelisatie wil in dit verband zeggen de boer op, het land in. Dit valt in de praktijk nog wat tegen. De bekendheid en de vraag uit het land laat misschien wel wat te wensen over. Hieraan moeten we het komende jaar meer aandacht schenken. Evangelisatie in de zin van de vertaalslag maken van grondtonen naar concrete politiek is het afgelopen jaar met meer succes gebeurd. Nu het CDA in de oppositie zit en de druk als coalitiepartner weggevallen is lijkt het wel of dit ook zijn terugslag in positieve zin heeft op de nieuwe generatie CDJA'ers.

Thema's en onderwerpen die het afgelopen jaar veelvuldig aan de orde kwamen tijdens kader- en scholingsactiviteiten waren de gebruikelijken, met daarbij de hierboven genoemde accenten. Scholing heeft er niet alleen naar de leden toe plaatsgevonden, ook de commissieleden zelf hebben en doen nog steeds mee aan een debatcompetitie. Daarnaast wordt nauwer samengewerkt met het Steenkampinstituut en volgen commissieleden scholingsdagen.

Het primaire doel van de vormingscommissie is kader en scholing op zowel landelijk en provinciaal niveau, als op het niveau van de kern. Nieuwe ontwikkelingen, audiovisuele ondersteuning, kennis en ervaring van binnen en buiten het CDJA worden

ingezet om de betrokkenheid en de vorming van de leden te vergroten. Samenwerking tussen alle geledingen binnen de christen-democratie en de eigen organisatie wordt steeds belangrijker. Op dit vlak zijn voor het komende jaar vanuit de vormingscommissie nieuwe initiatieven te verwachten.

REDACTIECOMMISSIE

Het afgelopen jaar leek, voor de lezer van het ledenblad *Interruptie*, een rustig jaar te zijn. Toch is er genoeg gebeurd. Naast het uitgeven van 8 edities heeft de redactiecommissie zich uitvoerig beziggehouden met de restyling van *Interruptie*. Voorwaar een lastige klus!

De redactiecommissie is, als permanente commissie van het Algemeen Bestuur, belast met de uitgave van het ledenblad. De taak van de redactie spitst zich voornamelijk toe op het schrijven en selecteren van artikelen en het uiteindelijk persklaar maken van het blad. De redactie stelt haar eigen redactiebeleid vast.

Uiteraard waren er personele mutaties. Dinand Tinholt en Mathilde Knol (afgevaardigde namens het AB) verlieten de redactie en we mochten Bart Daniels verwelkomen. Hij heeft de eindredactie op zich genomen.

Redactiebeleid

Het consistente redactiebeleid heeft geen wijzigingen ondervonden. Nog steeds stond voorop dat *Interruptie* een forum voor politieke standpuntbepaling is, alsmede een informatiebron voor de leden voor wat betreft meer huishoudelijke zaken. Ook in 1995 is getracht een spreekbuis te zijn van allerhande politieke meningen, en zo konden we spraakmakende interviews afdrucken met Hans Helgers, Ernst Hirsch Ballin, Norbert Schmelzer en Hanja Maij-Weggen. Ook de pers wist ons blad meer dan eens te vinden en het te citeren. Het was een jaar van veel aandacht voor de verrichtingen van het kabinet en het optreden van de Tweede Kamerfractie. Ook de verwickelingen rond referenda (stadsprovincies), mestbeleid en de evolutietheorie leidden tot vele interessante bespiegelingen. De actie meer CDJA-ers warm te krijgen voor het invullen van een donorcodicil had een geheel eigen dynamiek.

Interruptie-nieuwe-stijl

De belangrijkste klus betrof het initiatief vanuit de redactie *Interruptie* aan de eisen van deze tijd aan te passen. Na veel, uitgebreid en vooral langdurig overleg kon worden begonnen met het vormgeven van *Interruptie-nieuwe-stijl*. Het AB gaf zijn bestuurlijke instemming voor het concept van 6 *Interrupties* per jaar, met steeds 24 pagina's. Deze restyling heeft vooralsnog niet geleid tot intensieve aanpassingen van de redactionele formule. Eind '95 bevond de ontwikkeling van het nieuwe blad zich in een afrondend stadium.

JAARTHEMACOMMISSIE 1995

Hiervan vindt een aparte projectverslaglegging plaats.

PROJECTENCOMMISSIE

De projectencommissie is een nieuwe loot aan de stam van commissies van het CDJA. 1995 Was voor deze commissie eigenlijk het eerste jaar waarin zij feitelijk werkzaam was.

De doelstelling van de projectencommissie is de projectfinanciering op een zo goed mogelijke manier in de organisatie van het CDJA te implementeren. Dit doet zij langs drie wegen. Allereerst door het indienen en uitvoeren van de zogenaamde VWS-projecten. In 1995 waren dat de projecten 'Jongeren en Vluchtelingen', 'Asielbeleid', 'Participatieonderzoek' en 'Schipperen met Ruimte'. Elders in dit jaarverslag vind je een uitgebreidere beschrijving van deze projecten. Voor 1996 heeft de projectencommissie bij het ministerie van VWS de volgende projecten ingediend: Budgetspel, Politiek/Maatschappelijke voorkeurtest, Participatieonderzoek, tweede fase en Wegwijs de politiek voor mensen met een verstandelijke handicap. Deze projecten zijn eind 1995 goedgekeurd door het ministerie van VWS.

Ten tweede coördineert de projectencommissie het traject van de projecten van de permanente commissies en de provincies. Voor 1995 gold dit alleen nog de commissies, met ingang van 1996 zullen echter ook de provincies hun afdracht voor een deel in de vorm van projectfinanciering ontvangen. Het werken met projectfinanciering is een langzaam leerproces; dit jaar zijn goede vorderingen gemaakt.

Ten derde heeft de projectencommissie tot taak subsidieverzoeken voor derde-geldstromen te beoordelen. Op dit gebied heeft de commissie in 1995 nog niet veel activiteiten hoeven ontplooiën. Voor 1996 hoopt de projectencommissie dat de verschillende organen van het CDJA meer van de diensten van de commissie op dit gebied gebruik zullen maken.

HET SECRETARIAAT

Het secretariaat verzorgt de ondersteuning aan het Algemeen- en Dagelijks-Bestuur, de commissies en de organisatie in het land. Het secretariaat bestaat uit twee bij het CDJA in dienst zijnde medewerkers, aangevuld met twee vrijwilligers. Voor het secretariaat in 1995 het jaar van de verandering. Sylvia Vooijs, jarenlang het gezicht van het CDJA-secretariaat, vertrok en Jeanette Jaspers vond, voor twee dagen per week, een baan als persoonlijk medewerker bij het Tweede-Kamerlid

C. Bremmer. Dat betekende dat ze nog maar drie dagen per week op het CDJA-secretariaat aanwezig was. In de plaats van Sylvia Vooijs en Jeanette Jaspers kwamen twee stagiaires. De eerste stagiair op het CDJA-secretariaat was Gerard Hoogendijk. Hij hield zich bezig met de uitvoering van het VWS-project Participatie. De tweede stagiair, die in december op het secretariaat begon, is Timo Lindeman. Hij verzorgt de opmaak van *Interruptie* en ander drukwerk van het CDJA. Al met al vonden er in 1995 dus nogal wat personele wijzigingen plaats op het CDJA-secretariaat. Desondanks hebben we aan het eind van het jaar mogen constateren dat het secretariaat er ook in

1995 in is geslaagd zijn dienstverlenende functie naar de organisatie waar te maken.

IPP/EXIS/31/NJMO

Het CDJA is net als de meeste andere politieke jongerenorganisaties georganiseerd in IPP (Instituut voor Publiek en Politiek), waarvan de jongerenafdeling zich ten doel stelt algemeen politiek vormingswerk gericht op jongeren te ontwikkelen. Elke lidorganisatie kan daartoe projecten aandragen. Meegewerkt wordt o.a. aan het IPP-project "Wegwijs lokaal". 1995 Was voor de jongerenafdeling van IPP een roerig jaar, en dus ook voor het CDJA. Uiteindelijk werd besloten als jongerenafdeling uit het IPP te stappen. Namens het CDJA zit Martine Visser in de pjo-raad van de jongerenafdeling van IPP.

Het CDJA participeert daarnaast ook in de vereniging "31", voor vertegenwoordiging van Nederlandse jongeren naar Europese fora. Namens het CDJA zat Jasper Verhoogt in de AV van "31". Henk Boes was in 1995 de secretaris van "31".

In 1995 is het CDJA blijven deelnemen in het NJMO (Nationale Jongerenraad voor Milieu en Ontwikkeling). Tevens was het CDJA lid van de jongerencoalitie binnen het NJMO. Deze jongerencoalitie beoogt een platform te zijn voor politieke jongerenorganisaties, waarin zij gezamenlijk tot politieke stellingname kunnen komen. Het afgelopen jaar heeft dat geresulteerd in een aantal notities, o.a. over het mestbeleid en over tabak. Voor het CDJA zit Ciel Meewis in de jongerencoalitie en is Wino Aarnink haar plaatsvervanger.

PERSONEELSOVERZICHT

Op 31 december 1995 waren bij het CDJA in dienst:

Ron van Duffelen, secretaris;

Jeanette Jaspers, medewerkster vorming en organisatie;

Gerard Hoogendijk, stagiair;

Timo Lindeman, stagiair.

BESTUURSSAMENSTELLING PER 31 DECEMBER 1995

Stemhebbende leden:

Jack de Vries (voorzitter), Ciel Meewis (vice-voorzitter), Jan-Kees de Jager (penningmeester), Richard Kruis, Didier de Moor, Dorien Moret, Martine Visser, Anja Tacke (rechtstreeks), Karin van Kas (rechtstreeks), Mirjam Sterk (rechtstreeks), Johannes Goossen, Johannes Kooistra, Hemmo v.d. Wal, André Aartsen, Eddy van Hijum, Marcel de Zwart, Wino Aarnink, Wilfried Toeter, Danny v.d. Ham, Anton Ederveen, Jaap de Gruyter, Hans Démoed, Jan-Jaap de Haan, Kees Wisse, Margot van Bragt, Erik van Oord, Terence Vroomen en vacature (pers. vert.).

Adviserende leden:

Ron van Duffelen (secretaris), André Lorier (vzt.Buco), Frans van Proosdij (vzt. CDJA-Raad), Gerben Karssenbergh (vzt.Red.cie.), Arend Smit (vzt.Vocie), Gerben

Horst (vzt.Bico), Erik Snijder (vzt.Org. cie.), Michael Sijbom (persvoorlichter), Mw. P.C. Lodders-Elfferich (CDA-DB), Jeroen Alting von Geusau (BE. EYCD) en Matthieu Petit (vzt. Proj.cie.).

Vereniging CDJA

JAARREKENING 1995 (cijfermatig)

(Ter vergelijking is tevens de jaarrekening 1994 opgenomen. De bedragen zijn afgerond op duizenden guldens. "Rek." = rekening; "Bijst." = de door het Algemeen-Bestuur bijgestelde begroting.)

	Rek. 1994	Bijst. 1995	Rek. 1995
<u>LASTEN</u>			
<u>APPARAATSKOSTEN</u>			
Personeelskosten:			
- stafmedewerkers	108690	105000	117690
- bureaumedewerker	41100	25000	19281
- reiskosten	9375	8000	8496
- dienstverlening CDA	39965	28000	40511
- overige pers. kosten	2189	5000	4421
	201319	171000	190399
Bureaustkosten:			
- telefoon/portokosten	23069	17000	18939
- reproductie	21786	23000	27468
- documentatie	328	500	806
- accountant	4500	4500	4500
- automatisering	13	1500	793
- overige bureaust.	2743	2000	1793
	52439	48500	54299
Huisvesting:			
- huur	32646	33625	33054
- servicekosten	4884	3938	6323
- leasing inventaris	4863	4863	5040
- overige kosten	0	574	499
	42393	43000	44916
Overige kosten:			
Contr. internat. org.	5510	7500	0
Contr. nat. org.	1558	1500	1548
Onvoorzien	2811	10000	-10841
Voorzieningen	0	0	0
	9879	19000	- 9293

Rek. 1994	Bijst. 1995	Rek. 1995
--------------	----------------	--------------

REIS- EN VERGADERKOSTEN

- bestuur	18630	14000	14226
- raad	1645	1800	1416
- commissies	8887	17600	4834
- onkostenvergoeding	11310	16000	8765
	40472	49400	29241

ORGANISATORISCHE ONDERSTEUNING

- afdracht kernen	14950	15000	14236
- afdracht provincies	8005	8000	7956
- lokale projecten	130	5000	0
- kernenbegeleiding	445	0	0
- leden- en abonnementenadm.	8215	6000	9544
- ledenwerving	1186	10000	2112
	32931	44000	33848

ACTIVITEITEN

- projecten commissies/ studiedagen	13803	16000	9945
- ledenvergadering	6184	5000	5703
- verkiezingsactiviteiten	30395	pm	pm
- overige projecten/ activiteiten	423	12000	56471
- 1,5% ontw.samenw.	8000	7000	7000
	58805	40000	79119

PUBLICITEIT

- Interruptie	42622	40000	44626
- opbrengst advertenties	0	- 2000	- 80
- overigen	0	0	0
- brochures	- 62	2000	596
	42560	40000	45142

Exploitatiesaldo	1214	0	313
-------------------------	------	---	-----

TOTAAL UITGAVEN:	482012	454900	467984
-------------------------	---------------	---------------	---------------

Rek.	Bijst.	Rek.
<u>1994</u>	<u>1995</u>	<u>1995</u>

BATEN

- subsidie WVC	307808	220600 ¹	309481
- subsidie CDA	88680	163500	100000
- contributies	61678	60000	55594
- overige baten	23846	3000	2909

TOTAAL INKOMSTEN	482012	447100	467984
-------------------------	---------------	---------------	---------------

Resultaat		- 7800	
-----------	--	--------	--

¹ Bij het opstellen van de bijgestelde begroting 1995 is de VWS-subsidie geraamd zonder de bijdrage middels projectfinanciering. In de rekening is het totaal aan VWS-subsidie, dus basis- en projectsubsidie, opgenomen.

Toelichting op de jaarrekening 1995

1. TER INFORMATIE

Aan de Algemene Ledenvergadering (ALV) van het CDJA worden jaarlijks twee financiële stukken ter goedkeuring voorgelegd:

- de rekening van het afgelopen jaar (i.c. 1995);
- de begroting voor het komende jaar (i.c. 1997).

Bij de rekening wordt ter goedkeuring aan de ALV als bijlage de accountantsverklaring en de verklaring van de kascommissie van de ALV van het CDJA bijgevoegd. Maar, eerst presenteert de penningmeester de rekening van het afgelopen jaar met beknopte toelichting aan het Algemeen-Bestuur. De rekening over 1995 is hiervoor opgenomen en de toelichting volgt hieronder.

2. TOELICHTING

Het boekjaar 1995 is zeker spannend te noemen. Het was immers het eerste jaar waarin het CDJA voor 25% van haar subsidie afhankelijk was van speciale projecten. De projecten van het CDJA hiervoor waren reeds op 1 oktober 1994 ingediend. Helaas liet de berichtgeving van VWS ons nog ver tot in januari 1995 in onzekerheid: gelukkig kregen we toen wel goedkeurend bericht. Mede door dit late tijdstip zijn de projecten wat langzamer dan gepland van start gegaan. Echter, al snel werden de projecten door de betreffende projectgroepen ter hand genomen en geven ze goede resultaten te zien.

Het gevolg van de invoering van de projectfinanciering door VWS was wel dat er een aanzienlijke besparing gepleegd moest worden met betrekking tot de reguliere uitgaven. Hiervoor zijn een aantal ingrijpende maatregelen getroffen, die terug te vinden zijn in de door het Algemeen-Bestuur vastgestelde bijgestelde begroting. Daarin is een tamelijk vergaand plan gepresenteerd om de kosten (en dan met name de vaste kosten) te verlagen. Zo is door een reductie in het personeelsbestand bezuinigd op de personeelsuitgaven. In de jaarrekening 1995 zien we deze ombuigingen grotendeels terug. Doordat de inkrimping van het aantal personeelsuren zijn beslag heeft gekregen gedurende het verloop van het boekjaar (er is natuurlijk eerst veel overleg met de medewerkers geweest over dat pijnlijke proces, en de mogelijkheden zijn onderzocht) zal de bezuiniging die in 1996 hierop is gerealiseerd pas in 1997 volledig tot uitdrukking komen. Ook zijn commissies e.d. geconfronteerd met projectfinanciering, in dat (langzame) leerproces is een zeer duidelijke verbetering te zien aan het eind van het jaar.

Verder zien we dat neerwaartse tendens van de afgelopen jaren van de activiteiten gelukkig is veranderd in meer activiteiten. Financieel gezien is 1995 dan ook een goed jaar geweest, zeker gezien de problematiek waar het CDJA mee te maken had. Gezien de grote problematiek die het CDJA op financieel gebied vanaf 1998 tegemoet gaat, is een versterking van zijn financiële positie ook noodzakelijk. De post "subsidie CDA" staat ook dit jaar weer, net als in voorgaande jaren, lager in de rekening dan op de

begroting. Dit heeft slechts technische oorzaken en vindt haar oorsprong in de wijze waarop deze subsidie aan posten binnen de financiële structuur van het CDJA wordt toegerekend; wij krijgen dit geld nog!

Nu de projectfinanciering steeds beter opgepakt wordt, zien we op bepaalde terreinen extar activiteiten ontstaan. Dit is echter ook hard nodig, gezien de algemene tendens (ook bij andere pjo's) van een neergang in de belangstelling voor het organiseren van en deelnemen aan activiteiten. Het leerpunt van de projecten is dat een nieuwe en frisse aanpak tot extra inspanning en belangstelling voor deelname kan leiden. Ook zal de projectmatige aanpak steeds meer als strategisch instrument kunnen dienen om de gevolgen van een lagere (onafhankelijke) subsidiestroom op te vangen. Het afgelopen jaar heeft daarvoor een goede basis gelegd.